

Mente - herceg Esterházy Pál ruhatárából

Textil- és viseletgyűjtemény

Leltári szám:	52.2773.1
Készítés ideje:	17. SZÁZAD ELEJE
Készítés helye:	Magyarország; Franciaország; Itália
Anyag:	atlaszselyem (brossírozott); vert csipke
Technika:	aranyozott ezüstoffonallal brosírozott
Méreték:	hosszúság: 110 cm hosszúság: 94 cm

Szabása és méretei Esterházy Pál aranyszövetből varrott mentéjével megegyező (IM ltsz..52.2803.1.). Sárgás selyemszövetébe szövött mintázata: sík- és térhatású, különböző állású felhőmotívumok által keretelt kagylók, csúcsos végű spirálvonalú csigák, legyezőformák és bőségszaruk. Egy rapporton belül a motívumok gazdag változatosságban rendeződnek el. A selyemszövethez hasonló textíliából készült a gyulafehérvári ásatások során előkerült női ruha ujjja, de analóg szövetet őriz a drezdai *Kunstgewerbemuseum* is. A mente elejét, nyakkivágását, alját, oldalvarrását – az elején derékig, a hátán rövidebb szakaszon – aranyozott ezüst- és ezüstoffonalból vert, volutákból, levél- és tulipánformákból komponált csipke kereteli. A barcelonai José Pasco-gyűjteményből származó hasonló csipkéket őriz a *Musées des Tissus et des Arts décoratifs de Lyon*. A mente állógallérja alatt lévő aranyozott ezüstoffonalból szövött gomboláspánt és egy hengerformájú gomb segítségével az öltözék panyókára vetve is hordható volt. Egykor hét, aranyozott ezüstoffonalból készült hurokkal és aranyszínű fonalból gerezdesen kötött gombbal záródott, belőlük egy maradt ránk. Végig zöldessárga aprómintás selyemszövettel bélelt, mintázata: egymáson áthajló voluták behálózzák a felületet, közöttük elszórtan fémfonallal brosírozott palmettákkal. Hasonló selyemszövetet őriz a krakkói *Muzeum Narodowe*.

Irodalom

- Szerk.: Pásztor Emese: *Az Esterházy-kincstár textíliái az Iparművészeti Múzeum gyűjteményében*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 2010. - Nr. 18.
- Szerk.: Szilágyi András, Péter Márta: *Barokk és rokokó. Az európai iparművészet stíluskorszakai*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1990. - Nr. 5.18.
- Radvánszky Béla: *Magyar családélet és háztartás a XVI-XVII. században. I. (Reprint)*. Helikon Kiadó, Budapest, 1986. - 132. kép
- Höllrigl József: *Magyar viselettörténeti kállítás. Leíró lajstrom*. Iparművészeti Múzeum, Budapest, 1938. - p. 16. Nr. 14.

